

RŪDOLFA ŠTEINERA NOSTĀJA JAUTĀJUMĀ PAR EZOTĒRISKO ZINĀŠANU IZPLATĪŠANU

Fragments no grāmatas "Mans dzīves ceļš" XXIX nodaļas*

Lai sāktu atklāti izplatīt atziņas par garīgo pasauli, no kurām sastāv antroposofija, bija nepieciešams pieņemt lēmumu, ko nebija viegli izdarīt, saprotot, ka tas izraisīs lielu pretestību. To vislabāk var raksturot, ja atskatās uz dažiem vēsturiskiem aspektiem.

Zināšanas par garīgo pasauli pastāvēja vienmēr, līdz pat Jauno laiku sākumam, t.i., apmēram līdz 14. gadsimtam. Tās atbilda pilnīgi citai – senās cilvēces – dvēseles konstitūcijai. Tātad tās bija pilnīgi atšķirīgas no antroposofiskajām zināšanām, kas atbilst mūsdienu izziņas spējām.

Kopš minētā vēsturiskā brīža cilvēce vairs nespēja iegūt [jaunas] garīgās zināšanas. Tā glabāja "senās zināšanas", ko cilvēku dvēseles uztvēra tēlainā formā, proti, tikai simbolu veidā.

Šīs "vecās zināšanas" senos laikos tika pavēstītas vien tiem, kas bija īpaši sagatavoti – "iesvētītajiem". Tās nedrīkstēja nokļūt atklātībā, jo it viegli varēja gadīties, ka cilvēki ar tām apietos necienīgi. Šo tradīciju uzturēja tikai tās personības, kuras bija apguvušas "seno zināšanu" mācības un turpināja tās kopt. To ļoti šauros lokos darīja cilvēki, kas bija speciāli tam sagatavoti. Un tā tas notika līdz pat mūsdienām.

No personībām, kuras vērsās pie manis ar šādu prasību, es gribu nosaukt kādu, kas piederēja Langas (Lang) kundzes lokam Vīnē, ko esmu jau iepriekš pieminējis. Es satiku viņu arī citos Vīnes lokos, kuros mēdzu piedalīties. Tas ir Frīdrihs Ekšteins (Friedrich Eckstein), izcils "seno zināšanu" pārzinis. Frīdrihs Ekšteins laikā, kad es ar viņu komunicēju, nerakstīja daudz, taču viņa rakstītais bija ļoti apgarots. Pēc viņa apcerējumiem neviens nevarētu pateikt, ka to autors ir senās gudrības labs pazinējs. Viņa darbos tas palika, tā sakot, aizkulisēs...

Frīdrihs Ekšteins enerģiski pārstāvēja viedokli, ka ezotēriskās zināšanas nedrīkst izplatīt atklāti. Šajā pārliecībā viņš nebija viens. Tas ir gandrīz visu "seno zināšanu" pārstāvju viedoklis. Tam, cik lielā mērā J. P. Blavatskas nodibinātā Teosofiskā biedrība šo "seno zināšanu" glabātāju stingro noteikumu lauza, es pievērsīšos vēlāk.

Frīdrihs Ekšteins gribēja, lai "senajās zināšanās" iesvētītais plašākai publikai sakāmo apveltītu ar spēku, kas nāktu no "iesvētīšanas", taču ekzotēriskā (atklātā) daļa tiktu stingri nodalīta no ezotēriskās. Šai pēdējai butu jāpaliek pieejamai vien šauram cilvēku lokam, kuri spēj to pilnā mērā novērtēt.

Lai sāktu atklāti izplatīt garīgās atziņas, man bija jānolemj pārtraukt šo tradīciju. Es redzēju tā laika garīgās dzīves situāciju un zināju, ka neko vairs nav iespējams turēt slepenībā, kā tas bija senākos laikos. Mēs dzīvojam laikā, kad visas zināšanas grib nonākt atklātībā. Uzskats, ka zināšanas jāpatur slepenībā, ir anahronisms. Vienīgais,

kas jāievēro: ar garīgajām atziņām jāiepazīstina pakāpeniski, un pakāpē, kurā tiek sniegtas augstākas zināšanas, nedrīkst pieņemt nevienu, kurš nav iepazinis zemākās. Šim nolūkam arī kalpo zemākas vai augstākas skolas.

Man nav tāda pienākuma turēt slepenībā to, kas man sakāms, jo tās nav aizgūtas “senās zināšanas”. Manis vēstītās gara atziņas ir tikai manu garīgo pētījumu rezultāts. Tikai tad, ja esmu [patstāvīgi] ieguvis kādu atziņu, es izmantoju kādu no publicētajām “senajām zināšanām” – kā piemēru tam, ka manu pētījumu rezultāti saskan ar šīm zināšanām un pierāda mūsdienās šai ziņā sasniedzamo progresu.

Tā kādā brīdī man kļuva pilnīgi skaidrs, ka, uzstājoties ar garīgajām zināšanām atklāti, es rīkojos pareizi.

***

Ņemot vērā šeit izklāstīto, rodas jautājums, kas tad šodien notiek ezotērikas jomā. Pirmais, kas uzkrīt, ja mēģina aptvert pašreizējo situāciju, ir tas, ka grāmatu tirgus un masu mediji ir pilni ar visdažādāko ezotērisko mācību atklāsmēm – no vairāk vai mazāk nopietnām līdz absolūti primitīvām. To vidū virmo neskaitāmas mācības, kas satur patiesības graudus, kuri vairāk vai mazāk sajaukti ar maldiem. Kopš 21. gadsimta sākuma viena no populārākajām tēmām sabiedrības apziņā ir un paliek slepenās biedrības, sazvērestības teorijas, citplanētieši un jaunas, aizvien ezotēriskākas tehnoloģijas, kuras arvien dziļāk iesniedzas cilvēka dzīvē, ietekmējot viņa domas, jūtas un rīcību. Ja tam visam pretī nebūtu pieejamas arī viscaur patiesas ezotēriskās zināšanas, kas sniedz pamatu patstāvīgai orientācijai maldu mežā, tad cilvēkiem nebūtu izvēles, un patiesības meklētājiem, kuru skaits – pasaulei arvien dziļāk grimstot vairāk vai mazāk slēptos melos – pastāvīgi aug, būtu gluži vienkārši jāsamierinās ar vienu vai otru surogātu. Tas rāda, ka Rūdolffam Šteineram bija taisnība, savlaicīgi laužot iepriekšējos laikos attaisnoto noteikumu. Šodien, lai tiktu pie patiesības, vajadzīga tikai patiesa “labā griba”.

---

*Rudolf Steiner, “Mein Lebensgang”, XXIX